

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Tel: (070) 356 35 63

Fax: (070) 360 75 72

bureau@nationaleombudsman.nl

www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

Datum

9 juli 2012

Ons nummer

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen

Behandelend medewerker

Onderwerp

afsluiting onderzoek

Geachte mevrouw Spies,

Bij brief van 24 februari 2011 liet ik u weten, in vervolg op het rapport van 23 mei 2011 'Inburgering in het buitenland', een vervolgonderzoek te starten naar de werking van de op 1 april 2011 opgenomen hardheidsclausule. Het onderzoek richt zich in het bijzonder op de vraag in hoeverre deze hardheidsclausule bijdraagt aan een meer proportionele beoordeling van een al dan niet expliciet verzoek om ontheffing van het inburgeringsvereiste. In het rapport heb ik al geconstateerd dat dit des te meer klemt na verzwaring van de exameneisen op 1 april 2011.

Verslag van het onderzoek

Onderzoekers van het Bureau Nationale ombudsman spraken op 26 april 2012 met de leden van het beslisteam. Dit team, bestaande uit twee ambtenaren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en twee ambtenaren van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), komt gemiddeld één maal in de drie weken bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten in het afgelopen jaar hebben zij negenentwintig dossiers onder handen gehad. Deze zaken zijn hen aangedragen door de IND omdat in de mvv-aanvraag, impliciet of expliciet, was gevraagd om toepassing van de hardheidsclausule. Het team kwam in alle gevallen unaniem tot een oordeel. Het team is in principe aangesteld voor de duur van één jaar. Het is nu nog niet zeker of deze "pilot" wordt voortgezet. Na het gesprek met het beslisteam kregen de onderzoekers van de Nationale ombudsman inzage in de stukken uit de negenentwintig dossiers op grond waarvan het beslisteam tot een oordeel is gekomen over de toepassing van de hardheidsclausule. We hebben alle dossiers uitgebreid bekeken. Hieruit bleek onder meer dat de nationaliteiten van de betreffende vreemdelingen heel divers zijn. De negenentwintig dossiers hadden betrekking op vreemdelingen van negentien verschillende nationaliteiten, waaronder vier uit Afghanistan, vier uit Marokko, drie uit Irak, twee uit Somalië en twee uit Iran. De negenentwintig dossiers hadden betrekking op vijftientig vrouwen en vier mannen. Van de negenentwintig dossiers is in acht dossiers het verzoek om ontheffing gehonoreerd, in vijftien dossiers is het verzoek niet gehonoreerd en in de zes andere zaken is het dossier doorgezonden voor een beoordeling van de

Ons nummer

2

aangevoerde medische beperkingen. Hierin is na onderzoek door het IND team in Den Bosch dat deze zaken behandelt in alle zes de dossiers uiteindelijk ontheffing verleend op medische gronden. In één van die zaken is het verzoek om ontheffing verleend in verband met de acute gezondheidsproblemen van de referent in Nederland.

Tussen de dossiers zat ook de zaak van twee vrouwen uit Myanmar waar de Nationale ombudsman in rapport 2011/135 aandacht voor heeft gevraagd. Hieraan was sprake van een groot aantal factoren die de draaglast ernstig verzwaaarden. Het team heeft eind augustus 2011 besloten om in deze zaak ontheffing te verlenen.

Conclusie Nationale ombudsman

Uit de dossiers bleek dat er geen sprake meer is van het slechts afvinken van afwijzingsgronden maar dat alle aangevoerde factoren in hun onderlinge samenhang worden beoordeeld. Het team heeft nauwgezet de factoren die de draagkracht en draaglast beïnvloeden tegen elkaar afgewogen. In iedere dossier is vervolgens gemotiveerd aangegeven waarom is besloten tot toewijzing dan wel afwijzing van het beroep op de hardheidsclausule.

Aanbeveling

Bovenstaande bevindingen zijn voor mij aanleiding het vervolgonderzoek af te sluiten. Ik geef u in overweging het beslisteam voorlopig in stand te houden nu dit team zorgt voor zorgvuldigheid en continuïteit. De afweging in dit soort zaken is veelal complex en de kennis en ervaring die opgedaan wordt bij collegiale toetsing draagt bij een de kwaliteit van de besluitvorming en de ontwikkeling van goed onderbouwde beoordeling in voor de praktijk richtinggevende zaken.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Tel: (070) 356 35 63

Fax: (070) 360 75 72

bureau@nationaleombudsman.nl

www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

Datum

9 juli 2012

Ons nummer

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen

Behandelend medewerker

Onderwerp

afsluiting onderzoek

Geachte heer Leers,

Bij brief van 24 februari 2011 liet ik u weten, in vervolg op het rapport van 23 mei 2011 'Inburgering in het buitenland', een vervolgonderzoek te starten naar de werking van de op 1 april 2011 opgenomen hardheidsclausule. Het onderzoek richt zich in het bijzonder op de vraag in hoeverre deze hardheidsclausule bijdraagt aan een meer proportionele beoordeling van een al dan niet expliciet verzoek om ontheffing van het inburgeringsvereiste. In het rapport heb ik al geconstateerd dat dit des te meer klemt na verzwaring van de exameneisen op 1 april 2011.

Verslag van het onderzoek

Onderzoekers van het Bureau Nationale ombudsman spraken op 26 april 2012 met de leden van het beslisteam. Dit team, bestaande uit twee ambtenaren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en twee ambtenaren van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), komt gemiddeld één maal in de drie weken bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten in het afgelopen jaar hebben zij 29 dossiers onder handen gehad. Deze zaken zijn hen aangedragen door de IND omdat in de mvv-aanvraag, impliciet of expliciet, was gevraagd om toepassing van de hardheidsclausule. Het team kwam in alle gevallen unaniem tot een oordeel. Het team is in principe aangesteld voor de duur van één jaar. Het is nu nog niet zeker of deze "pilot" wordt voortgezet. Na het gesprek met het beslisteam kregen de onderzoekers van de Nationale ombudsman inzage in de stukken uit de negenentwintig dossiers op grond waarvan het beslisteam tot een oordeel is gekomen over de toepassing van de hardheidsclausule. We hebben alle dossiers uitgebreid bekeken. Hieruit bleek onder meer dat de nationaliteiten van de betreffende vreemdelingen heel divers zijn. De negenentwintig dossiers hadden betrekking op vreemdelingen van negentien verschillende nationaliteiten, waaronder vier uit Afghanistan, vier uit Marokko, drie uit Irak, twee uit Somalië en twee uit Iran. De negenentwintig dossiers hadden betrekking op vijftientig vrouwen en vier mannen.

Ons nummer

2

Van de negenentwintig dossiers is in acht dossiers het verzoek om ontheffing gehonoreerd, in vijftien dossiers is het verzoek niet gehonoreerd en in de zes andere zaken is het dossier doorgezonden voor een beoordeling van de aangevoerde medische beperkingen. Hierin is na onderzoek door het IND team in Den Bosch dat deze zaken behandelt in alle zes de dossiers uiteindelijk ontheffing verleend op medische gronden. In één van die zaken is het verzoek om ontheffing verleend in verband met de acute gezondheidsproblemen van de referent in Nederland.

Tussen de dossiers zat ook de zaak van twee vrouwen uit Myanmar waar de Nationale ombudsman in rapport 2011/135 aandacht voor heeft gevraagd. Hieraan was sprake van een groot aantal factoren die de draaglast ernstig verzaarden. Het team heeft eind augustus 2011 besloten om in deze zaak ontheffing te verlenen.

Conclusie Nationale ombudsman

Uit de dossiers bleek dat er geen sprake meer is van het afvinken van afwijzingsgronden maar dat alle aangevoerde factoren in hun onderlinge samenhang worden beoordeeld. Het team heeft nauwgezet de factoren van draagkracht en draaglast tegen elkaar heeft afgewogen. In iedere dossier is gemotiveerd aangegeven waarom is besloten tot toewijzing dan wel afwijzing van het beroep op de hardheidsclausule.

Aanbeveling

Bovenstaande bevindingen zijn voor mij aanleiding het vervolgonderzoek af te sluiten. Ik geef u in overweging het beslisteam voorlopig in stand te houden nu dit team zorgt voor zorgvuldigheid en continuïteit. De afweging in dit soort zaken is veelal complex en de kennis en ervaring die opgedaan wordt bij collegiale toetsing draagt bij een de kwaliteit van de besluitvorming en de ontwikkeling van goed onderbouwde beoordeling in voor de praktijk richtinggevende zaken.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer